

१४८-यमल्लकार चिन्ता मणि

नित्यं सर्वेष्वर्थेषु ह्यसह्यं प्रयति ॥५॥

स्वस्ति

श्रीगणेशाय नमः

श्रीहयन - श्रीभूष

वचिम्
१

श्रीगणेशायनमः॥ असत्पीतपद्मं वरं कृष्णचंद्रमुदारा ध्यात्विंशितं विद्युत्॥ घनं संप्र
सं स्यान्नारायणाख्यं स्वप्नकारविंशतामृतिं संप्रवक्ष्ये॥ कृष्णकिंकिरीजालकोलाहल
युक्तं असत्पीतवासोवसानं चतुर्धनम्॥ यशोदां गणेशयोगितामयगंगं भजेहं मुकुंदं घनश्या
मवर्गम्॥ १॥ चतुर्धनं ज्योतिर्महामोक्षमुच्चैः प्रमथ्यैव विदुर्जनानंदहेतोः॥ पूरं युक्तिर्यं
तु संक्षिप्तं शब्दं भुजे गप्रकाशैः प्रबंधं करोमि॥ ३॥ न चेत्ते कदाः स्थापिते किं न च न वेत्स्यताः
स्थापितैः किं गृहेह्यैः॥ अभावोदितास्पृष्टता का हेतुः फलैरेव सर्वं बुवेतानिरिमात्॥ ४॥
॥ तनुस्थो रवितुंगयष्टिं विधत्ते मनशंतपे दारदायादवर्गात्॥ वपुः पीडते वातपित्त

पिकियानिः फलसायातिर

नित्यं सवेपथुं दत्तं कृष्णवर्धनी प्रयाति॥ ५॥ चने यस्य भानुः शभाग्रघः॥ धेनुः स्याच्च
तुष्टास्तुखं सद्ब्रह्मैव च याति॥ कुटुंबे कलिर्जायते जायथा॥ अभस्यहेतोः॥ ६॥ रती
ये यदाहर्मणिर्जन्मकाले प्रतापाधिर्कैविक्रमं वातनोति॥ तदा सोदरे स्तप्यते तीर्थवा
री सदारिक्षयः संगैरशानरेशात्॥ ७॥ तुरीये दिने शोचि कारान्न जनः संसृभा
ने द्विग्रहं बंधुतोपि॥ प्रवासी विवक्षाहवेमा नभंगं कदाचिन्नतच्छातिनायाति वेतः॥ ८॥
सुतस्थानगे पूर्वजापत्यपीडा कुशाग्रामतिर्भास्करे मंचविद्यः॥ रतिर्वचने संव
कोपि प्रमादी मतिः कोडरो गादिजाभावनीया॥ रिपुध्वंसकृद्वात्करोयस्य वृत्त

चम. वि.

२

नोति व्ययं राजतोमिव तोषि ॥ कुले मातुला पञ्चतुष्यादतो वा प्रया रो निषादैर्विषादं
करोति ॥ ६ ॥ मधुना थोयदा दुग्धानया तो नरस्य पिमाताप नं पिंडुपीडा च सिंता ॥ भ
वेतु लब्धः क्रये विक्रयेपि प्रतिस्यर्द्धयानैति निडं कदाचित् ॥ ७ ॥ क्रिया लंपटं त
एमे कष्ट भाजं विदेशीय दारा भजे दाम्पवस्तु ॥ वसुक्षीरातादस्पुतो वा विलंबादि
पडु ह्यजाभानुरुग्रं विधत्ते ॥ ८ ॥ दिवानाय के दुष्टा कोरायाते नवा प्रोति चिंता विरा
मं वचेतः ॥ तपश्चर्यया निरयपि प्रयाति क्रिया तु गतां तप्यते सोदरेण ॥ ९ ॥ प्रयातो
सुमान्यस्य मेधूरो रात्रिः सिद्धिदो राजतुल्यश्च तस्य ॥ जनं न्यास्तथा यातना मातेनो

तिभ्रमा संक्रमे हृदये विप्रयोगः ॥ १० ॥ रबौ संलभेत्स्वं चलाभो ॥ यत्तज्जं चेप द्वा
तो राजमुद्राधिकारात् ॥ प्रतापानलेशाच्च वः संपतेति प्रियो नेकधा दुःखमंजो दुर्वा नाम ॥
११ ॥ रविर्दोदशे नेत्रे रोगं करोति विषश्चाहवे जायते सो जय श्री ॥ स्थितिर्लब्धया लीय
ते देह दुःखं पितृ व्यापदो हानिरुच्छप्रदेशे ॥ १२ ॥ ॥ इति रविफलम् ॥ विधुर्गो
कुलीराजगः संवपुस्थो धनाध्यक्षमातं दत्तावराप पूर्ण ॥ विधत्ते धमक्षीरा देहं द
रिडं जडं श्रीवहीनं नरं शेषलभे ॥ १३ ॥ हिमाद्रौ वसुस्थानगे धाम्य लाभः शरीरेति
सो रं विलसो गता नाम ॥ कुटुंबे रतिर्जायते तस्य तुच्छा वशं दर्शने याति देवा

च. किं
३

गतापि ॥ २ ॥ विद्वौ विक्रमेतौ तिवित्ततपस्वी भवेद्वापि नीरंजितोऽपि ॥ किं यच्चित्तये
त्साहजं न स्पृशते प्रतापो ज्वलो धर्मितो वै जयंत्या ॥ ३ ॥ यदा बंधुगो बंधवै रत्रिजन्मा न
पदोरसर्वाधिकारि सदैव ॥ वयस्यादिमेतादृशेनैव सौख्यं सुतस्त्रीगराणोषमा
याति सम्पद ॥ ४ ॥ यदा पंचमो यस्य न क्षत्र नाथो भवेत्तस्य संतानं संतोषसेव ॥ य
ति निर्मला मं नला भवं भूमि कुलीदेन नाना प्रयो व्यावसायात् ॥ रिपौ राजते वि
ग्रहे सौख्यं जातितास्तेऽपि भूयो विधी संभवन्ति ॥ तदग्रे रयो निष्प्रभा भूरिशोऽपि प्रतापोऽप्ये
नो मात्रिशीलो न तद्वत् ६ ॥ ददेद्दारां सप्तमै शीतरि मर्द्धनित्वं भवेद्ध्यवारा

३
रामः

मतेऽपि ॥ रतिः स्त्रीजने मष्ट भुग्लु च वेताः कृशः कृष्णपक्षे विवक्षा मिभुजा ॥ ७
॥ सभा विद्यते भेषजीतस्य गेहपचेत्कर्हि वित्काथमुद्रोदकानि ॥ महाबाधयो
भीतयो वारिभूताः शशीक्ते शकृत्संकटा न्यष्टमस्य ॥ ८ ॥ तपो भावगस्तार
केशो जनस्य प्रजाश्च द्विजा वंदि नस्तंस्तु वत्ति ॥ भवत्येव भाग्याधिको यो व
नादेः शरीरि सुखं च तद्वत्साहसं च ॥ ९ ॥ सुखं वांधवं कर्म जेधर्म कर्म समुद्रं
गजे शं न रेखादि तोऽपि ॥ न वीनांगना यो वने वप्रियत्वं पुरो जातके सौख्यं मत्पु
याति ॥ १० ॥ लभेद्भूमिपादिंदुनाला भगेन प्रतिष्ठाधिकारां वराणां क्रमेण ॥ त्रियोथ

व. विं.
४

श्रियोः पुरे विश्रमंति विद्यावै कर्तृक न्यका वस्तु लाभः ॥ ११ ॥ शशी द्वादशेशात्र
नेत्रादिविंता विविंत्पासदा सद्यो मंगलेन ॥ पितृव्यादिमात्रादितो तविंविदो
न चाप्रोति कापि प्रिया ल्यप्रियत्वं ॥ १२ ॥ ॥ इति वंद्यफलम् ॥ विलम्बे कुजे दंड
लोहाग्निभीतिस्तपे न्यस्तकं केसरी किंदितीयः ॥ कलत्रादिघात शिरोत्यक्षिणे
जो विपाके फलानां सदैवोपसर्गः ॥ १३ ॥ भवेत्तस्य किं विद्यमाने कुटुंबे धने जा
रको यस्य लब्धे धने किम् ॥ यथा शायते मर्कटः कंठहारं पुनः समुखः को
भवेद्वा दभग्नः ॥ १४ ॥ कुतो वाहुवीर्यं कुतो वाहुलक्ष्मीस्तता यो न वेन मंगलो मानवानो ॥

रा.
४

सहोत्थयेथा भगपते केन तेषां तपश्चर्यया नोपहास्यं कथं स्यात् ॥ १५ ॥ यदीलासु
तः संप्रवेतुर्यभावे तदा किं ग्रहसा नुकूलजनानां ॥ सुहृद्गसौख्यं न किं विद्वि
विंत्वं कृपा कस्त्रभूमी लभेद्दुर्मिमा लात् ॥ १६ ॥ कुजे च वमे जाठरो ग्निर्वलीया
त्रुजातं च जातं निहंत्येक एव ॥ तदा नीम न त्यागतिः किं विषे पि स्रयं दुग्धवत्तप
तेऽतस्यैव ॥ १७ ॥ नति हंति षष्ठे रयोगारको वै तदंगेरिताः संयुगे शक्ति मंतः ॥ घनी
षी सुखी मातुले यो न तद्वद्विलीयेत वितं लभेतापि भूरि ॥ १८ ॥ मृदु दारभूते न पा
शि ग्रहे राप्रयारो न वारि ज्यतो नो निवृत्तिः ॥ मुहुर्भंगदः स्पष्टिना मेदिनी जः प्रहा

च. चिं.
५

रा दैवै सप्त मेदं पति प्रः ॥ ७ ॥ शुभं तस्य किं खे च वाः कुर्युरन्ये विधाने चेदृ मो भूमि
सनुः ॥ सर्वा किं न शत्रु पने सकृ तो विप्रय त्ने कृते भूयते चोपसर्गेः ॥ ८ ॥ म
हे ते या मति भाग्य वं त्प स्य हो गंत यो भाव गो मंगल स्तं करोति ॥ भवेनादि म
स्थालकः सोदरो वा कृ तो विक्रमस्तु कृ ला भो विपाके ॥ ९ ॥ कुले तस्य किं मंगलं
मंगले नो जनै भूयते मध्य भावे प्रदिश्यात् ॥ स्वतः सिद्ध एवा वतं सीये ते लो व
कोपि कं रवः किं द्वितीयः ॥ १० ॥ कुतः पीडयेत्ता भगो यत्त शत्रु भवेत्स न्यु
खोऽमु खो विप्रता पात् ॥ धनं व धर्तते गो धने वी हने वी स कृ द्यु न्ये नार्थे च पे भू न्य
रामः
५

भावात् ॥ ११ ॥ वृथा किं वदंती भयं हस्यतो वा कलिः पारधी हेतु र्वं विचिंत्य ॥ स
ताक्षो पित त्स ह्यतो लो ह्यते कुजो द्वादशो र्धस्य नाशं करोति ॥ १२ ॥ इति भो म
भा फलं ॥ १३ ॥ धो मूर्ति गो भाजं यद्दे न्य रिषा वरिषा धिपो वै रूरी इति भा वु ॥ जना
दिव्य वासी करी भूत देह ॥ श्व किं सा विदो दुः श्व किं सा भवति ॥ धेने बुद्धि मा
न वो धने वा हुते जाः स भा संगतो भा सतो वा स एव ॥ य धु दारता कल्प वृक्ष
स्य तद दु धै भो पते भोगतः षट्पदो यं ॥ २ ॥ वशि मित्रता परण कृ दिति शी
लो व शि त्वं विद्या दुर्वशा नामुपैति ॥ वि नीतो पि भोगं भजेत्स न्य स द्वा त्ती

च. विं.
६

येन जैरा श्रीतो जलतावत् ॥ २ ॥ चतुर्थे चरे बंधुः श्वरुपि चो विशेषाधिक
इमिना १ भंगरास्य ॥ भवेद्वेखेको लिख्यते वादुक्तं तदा शापरे पैतृकम्ना
धनं च ॥ ४ ॥ वयस्यादिमे पुत्रगर्भे निति ऐभवेत्तस्य मेधार्थसंपादापित्री ॥
बुधे भरिपते पंचमे रोहिणेये किमुदिद्यते केतवं सामिन्नारम् ॥ ५ ॥ विरोधो ज
नानां तिरोधोरिपूरां प्रवोधो पतिनां चरोधोऽतिलानां ॥ बुधे सद्यः स्याव
हारो निधीनां वलादर्थकं संभवेद्बुधभावे ॥ ६ ॥ सुतः शीतगोः सप्तमे
शंयुवत्या विधत्ते तथा तु च वीर्यं च भोगे ॥ अनसंगते हेमवेद्दृशोभां

रामः
६

नसक्तोति तत्संपदो बानु कर्तुम् ॥ ७ ॥ शतं जीविनोरं धुगे राजपूत्रे भवन्ती
हृदेशांतरे विश्रुता स्ति ॥ निधानं नृपादि क्रियादालभते युवत्पुत्रं च क्री
डुन पृतिमंतः ॥ ८ ॥ बुधे धर्मगे धर्मशीलो तिधीमान् भवेद्दीक्षितः सधु
नीलजातको वा ॥ कुलोद्योतकवानुवत् भूमिपा आत्प्रतापाधिको वा ध
को दुर्मुखानाम् ॥ ९ ॥ मितं संबदे त्रीमितं संलभेत प्रसादादिवैकारिणी राजदृतिः
॥ पितुः कर्मिणे पूजनीयो विशेषाद् बुधे संपदो नीतिदंडाधिकारात् ॥ १० ॥ विना
लाभभावे स्थितं भेशजातं न लाभो बलावरापमान एव मस्ति ॥ कुतः कन्यको वा

क.सिं.

हृदयं न च देयं कथं भूस्तु सत्यं कृतं ह्यज्ञा प्रवृत्तिः ॥ ११ ॥ न वेदेन शोयस्य शीतां
शुभं नमः कथं तं गृहं भूमि देवा भजंति ॥ रशो वै रशो भीति मायांति कस्माद् रस्य
धर्कोषं प्राठः को नु भूयात् ॥ १२ ॥ इति बुध भा. फलम् ॥ ॥ गुरुत्वं गुरु लो लग्न गेदे
व पूज्ये सु वेषी सुखी दिव्य देहो ल्यवीर्यः ॥ गतिर्मा विनी पार लो की विविं त्याव
सुनि व्ययः शं वलेन व्रजंति ॥ १३ ॥ कबि त्वमति दंडने त्रित्व शक्ति मुखे दोष कृ
घ्न भोगा तस्व ॥ कुरु वे गुरो कृता इव्य लक्ष्मिस्त दानो धनं विश्रमे द्याने तोषि
॥ १४ ॥ भवेद्यस्य दुश्चि क्य गो देव मंत्रि लघुनां लघीया सुखं सौ द रा रां ॥ कृत

राम

घ्नो भवेन्मित्र सार्धे न मैत्र्य लक्ष्मि रोदये व्यर्थ लाभो न तद्वत् ॥ १५ ॥ गृह द्वारतः श्रू
यते वाजि हेपा दि जो वारितो वेद घोषो पिता वात् ॥ प्रतिस्य द्विनः कुर्वते पारि चर्यं व
तुर्थे गुरो तस्मै तर्गतं व ॥ १६ ॥ विलासे मति बुद्धि गे देव पूज्य भवे जल्प क कल्प को
लेख को वा ॥ निदाने सुते विद्यमाने पिभूतिः फलो य इवः य क काले फलस्य ॥ १७ ॥ रुजा
ते जि नन्या रुजः संभवे रुरिपो वा क्य तो शत्रु हंतृत्वमेति ॥ वला दुद्धतः को रशो तस्य जेता म
हि स्यादि शमी नितं मा सुला नाम ॥ १८ ॥ मतिस्तस्य वद्धी विभूतिश्च वद्धी रतिर्वै भवे दामि
नी नाम वद्धी ॥ गुरुर्गर्व कथ्य स्या जामित्र भावे सपिंडा धि को खड्ग कंद परिव ॥ १९ ॥ विरं

वमत्कारविं
८

त्रोबसेतै न के चैव गेहे स्थितिः स्यापि नीनो विरं गेह मध्ये ॥ विरं नो भवेत्तस्य नी
रोगमंजंगुरुर्मृत्युगोयस्य वैकुंठगता ॥ ८ ॥ चतुर्भूमिकंतद्देहं तस्य भूमीपते
र्वद्वभोव ह्यभा भूमि देवा ॥ गुरौ धर्मगेवांधवा स्युर्विनीता मदालस्य तो ध
र्मवैगुण्य कारिणी ॥ ९ ॥ धर्मामंडपे मंदिरं चित्रशालं पितुः पूर्वजेभ्यो धिते जौ धिक्त्व
म् ॥ न तु यो भवेद्दुर्मरा पृत्र कारां पचेत्प्रत्यहं प्रथमा मुद्रमं नम् ॥ १० ॥ अनुकूप्यं
वलाभे गुरौ किञ्चलभ्यं वदं त्यष्टविंशतमूने मुनी डाः ॥ पितुर्भारम्भस्युजकां प
चमस्य परार्थेति दधौ न चेद्दे भवा य ॥ ११ ॥ यशः कीदृशं स -- येषां भिमाने मतिः

राम
८

कीदृशी वंचने चेत्परेषां ॥ विधिः कीदृशो र्थस्य नाशो हि येन त्रयस्ते भवेत्सं
व्ययेयस्य जीव ॥ ॥ इति गुरुफलम् ॥ समीचीनमंगं समीचीनसंगः समीचीनवर्त
गना भोगशीलः ॥ समीचीनशर्मा समीचीनकर्मा समीचीनशुक्रो यदा लग्नवर्ती ॥ १ ॥
मुरं चारुभासं मनीषा च चार्वा सुखं चारुचारुणि वा संसियस्य ॥ कुटुंबे स्थितः पूर्वदे
वस्य पूज्यः कुटुंबे न किंचारुचावं गिका म ॥ २ ॥ रतिस्त्री जनेन तस्य नो बंधुना शोणु
रुयस्य दुष्टि का गोदानवानो म ॥ न पूर्यो भवेत्पुत्रसौख्ये यिसे नापतिः कातरो दा
नसंग्रामे काले ॥ ३ ॥ जगद्वंधुता बंदितो राजलोके भृगुर्वंधुगोयस्य गोविंददा

च. वि. म.

सनाकियतोषये जन्मतः शंजतया अधीनार्थितोपायं तेरे वरुणाः ॥४॥ सपुत्रोपि किं
यस्य पुत्रेण शुक्रं प्रयासेन किं यत्तस्य पादितार्थः ॥ व्युदकं विना मंत्रमिष्टा शतभ्या
मधीते तर्हि चेत्कवित्वं नृणां किं ॥५॥ सदा सतवे ज्ये सुधासिक्तं शत्रुव्ययः शत्रुगेवो
त्रमौ तो भवेताम् ॥ विषधैतस्य पादितं चापि हृत्यंतपे नमंत्रतः पूज्यसौख्यं न ध
ने ॥६॥ कलत्रे कलत्रात्सुखं लोकलत्रात्कलत्रं तु शुक्रो भवेद्वत्तगर्भम् ॥ वि
लासाधिको गणपते च अवासी प्रयासात्यक्तः केन मुह्यति तस्मात् ॥७॥ जनश्च दुःखा
दोचिरं वा हृजीववतुष्यात्सुखं देत्य पूज्यो ददाति ॥ जनुष्य कृमे कष्टसाध्यो जयोयः
पुनर्द्वितीये दीयमानं धनं राम ॥८॥ कवोत्रिजिको गोपुरे केन पौरः कुसीदेन येन

द्विपस्मेददीरन् ॥ गृहं ज्ञापते तस्य धर्मधजादेः स होत्यादिसौख्यं शरीरे सुखं च ॥९॥
भृगुः कर्म गो गोत्रवीर्यं सुरादिश्रया धर्मः किं न वात्सीय एव ॥ तुला ज्ञानं तो हृदके
विप्रदत्ता जना दुर्वरैः प्रत्यहं वा विवादात् ॥१०॥ भृगुः श्री भगो लाभदो यस्य लग्नात्सु
खं मही पंचकुर्याच्च सम्पदः ॥ लसत्कीर्तिं सत्यानुरागं गुणां महाभाग्यं मेख्यं युक्तं
सुशीलम् ॥११॥ कदाप्येति वित्तं विलीयेत नित्यं सिते द्वादशोके लिसत्कर्म शर्म ॥ तद
ग्रे रयो निः प्रभा भूरि शोपि प्रतो पोज्वलो मातृ श्री लो नता दृक् ॥१२॥ ॥ इति शुक्रभा
फलम् ॥ जनो यस्य लजे स्थितो नार्क पुत्रो वली तस्य वीर्यं कुतश्चाधिकाराः ॥ विष

व. वि.
१०

दृग्विषंश्चाधिकृद्वाधिवास्वयं पीडितो मत्सरा विष्टुः ॥ १ ॥ सुखापेक्षया
जितोसौ कुटुंबात्कुटुंबे शनौ वस्तु किं किं न भुङ्क्ते ॥ समं वक्ति मित्रेण तित्तं वचोपि प्र
सक्तिं विना लोहकं को लभेत् ॥ २ ॥ तृतीयेश नौ साहजं नैव शर्म प्रभावाधिदुष्ट शीलं
विधत्ते ॥ अविघ्नं सदा धर्म तीर्था वलं व प्रदाना गमे अद्वा हीनमेव ॥ ३ ॥ चतु
र्थेश नौ पैतृकं याति दूरं धनं मंदिरं बंधुवर्गं वादः ॥ जने तु श्रमा तुः समं ता
प कारिणी गृहे वाहने हानयो वायुरोगी ॥ ४ ॥ शनौ पंचमेव प्रजा हेतु दुःखी विष्टु
तिश्च लातस्य बुद्धिर्न शुद्धा ॥ एतिर्देवते धर्म शास्त्रे न तद्वत्कलिप्रवृत्तौ मं

कं
राम
१०

व्रतः क्रोडपीडा ॥ पापिण्यैराजतश्चैरतो भीतयः किं यदीनस्य पुत्रो प्रवेद्यस्य श
त्रो ॥ बलाद्बुद्धितः को ररोतस्य जेता मही स्यादिसौख्यं न तं मोतुला नाम ॥ ५ ॥
सुदारान मित्रं चिरं चारु वित्तं शनौ द्युनगे देपति रोग युक्तौ ॥ अनुत्साहसात्तप
हृद्दीनचेताः कुतो वीर्यं वा न्विह लोलो लुप स्यात् ॥ ७ ॥ वियोगो जनां त्वनौ पा
धिकानां विना शोधनात् स को पस्पन स्यात् ॥ ८ ॥ शनौ रंघ्रगे व्याधितः शुद्ध
शीतदग्ने जनः कैतवं किं करोतु ॥ ९ ॥ मतिस्तस्य तिक्रान्ति तु शीलं रति योग
शास्त्रे गुरोराजस स्यात् ॥ सुहृद्वर्गतो दुःखितो दीन बुद्ध्या शनि धर्म

ना ४

सुन्यसे

राम. वि.
११

गः कर्म कदा ॥९॥ अजातः स्वमाता पिता वा हरेव वृथा सर्वतो दुष्ट कर्मो विपत्ता
 तः। आनैरे धत्ते कर्म गोप्राप्यं दे जयो विग्रहे जीविकानो तु यस्य ॥१०॥ स्थिरं
 वित्तमायुश्चिरं मानसं तु स्थिरं न वरोगादयो न स्थिराणि ॥ अपत्यानि शूरः शतेष्वेक
 एव प्रपं वा धि को लाभे मानुषे ॥११॥ अशूरो भवेन्निष्ठुरो निस्त्रयो वासं वेधे
 ग्रयो भग्नैव ग्रहे तु ॥ प्रसन्नो बहिर्भोगहेनं दनेत्रे रिपुध्वंस कृदिष्यते मानुष
 त्रे ॥१२॥ ॥ इति शानिफलम् ॥ स्ववाक्ये समर्थः परेषां प्रतापात्प्रभावात्समाह्वय
 येत स्वापराधीनः ॥ तस्यैव स्य भग्नैः सततम् ॥ रिबर्गं कलत्रे धृतिं भूरिदारोपि
 जामातः ॥१३॥ कुटुंबे तमो नष्टभूतं कुटुंबं मया भाषितानि भव्यो वित्तपालः ॥ स्वव

गिप्रणाशो नयं शस्त्रं तश्चेदवश्यं लभेत्पारवश्यं लभेत् ॥ २॥ नसिंहो धत्ता गोभुजा
 विक्रमेण प्रयाती हसिंही सुतेतत्समत्वम् ॥ तृतीये जगत्सोदरत्वं समेति प्रयातो वि
 भाग्यं कुतो यत्निहेतुः ॥३॥ वतुर्थे कथं मातुर्नैरुज्यं देहो हृदि त्वा लपाशीतलं
 किं विहिं स्यात् ॥ सन्वेदयथा कर्कशे नेष मेवावुधं क्षतमो भूयते वधुरेव ॥४॥
 सुतेतत्सुनो यत्तिष्ठति संहिकायाः सुतो भामिनी चिंतया चिन्ततापः ॥ सति कोडो
 गकिमाहारहेतुः प्रपं नेन किंप्रापकादृष्टवर्जम् ॥५॥ बलबुद्धिर्वीर्यधनं तदृशे
 न स्थितो वैरिना वेपिये वां जनानां ॥ रिपूणां नराणां दहे देवराहुः स्थिरं मान

चमत्कारविं

१२

संमानुलानोपित्वाः ॥ ६ ॥ विनासं चरेत्सप्तमे च नुसुखासुखाधातुपाकादिना च नुम
दि ॥ कथाहेयथा लोडये जातवेदा विद्योगापवादाः शमं न प्रयाति ॥ ७ ॥ नृपैः पतिः
नेर्वन्दितो निन्दितः स्वैः सकृन् भाग्यलाभोऽसकृन् स एव ॥ धनं जानकं तं जनाश्च
मजंति श्रमग्रं थिरुग्रधु गोबुधशु ॥ ८ ॥ मनीषी कृतं न त्यजे हं धुवर्गं सदा पाल
येत्सुजितः स्यात्सुखी स्वैः ॥ सभाद्योतको यस्य चेत्त्रिविको लोतमः कोतुकी देवती
धेदया लु ॥ ९ ॥ सदा स्नेहं संसर्गं तोती वगवन्लमेना निनी कामिनी भोगसुखैः ॥ ज
ने व्याकुलो सो सुखं नाधि शेते मदे ध्ययी कूरक मारवगेऽगो ॥ १० ॥ लमे ह

रामः
तामः
१२

कथोर्थं चरेत्किं करेण ब्रजे किं विदे प्राप्ते तो पविष्टः ॥ पथार्थी न नर्थी ह
रे कूर्तवंधुः प्रजोत्थं सुखं चेत्ततो लाभभावे ॥ ११ ॥ तमोहादशे विग्रहसंग्राहेषि
प्रयत्नं कृतं नर्थतामातनोति ॥ न त्याभो भवेद्वा विनीयत्र तस्मात्तु विरागो मतो वा
हितार्थस्य सिद्धिः ॥ १२ ॥ ॥ इति राहुभाष्यम् ॥ ॥ न तु स्यः शिखी वा
धवैः क्रोश कर्ता भयं दुर्जने भोतथा व्यकुलत्वं ॥ कलत्रिदं चिंता सदा हे
जाता च शशिरेयथा मासति नैकधापि ॥ १३ ॥ धने केतु रयग्रता किं नरे शाब्द
ने धान्यनाशः कुटुंबादि रोधः ॥ मुखे नामयं किं वचः साकृतं वा भवेत्स्वेग

१३
 हेसोम्यगेहेतिसौरवम् ॥ १॥ शिखी विक्रमे शत्रुनाशं विवाहं धनं भोगमैव
 यतेजोधिक्च ॥ सुहृद्गर्गनाशं सदावाहपिंडां भवेद्देग विंता कुलत्वं विधिते ॥
 ३॥ चतुर्थे नमातु सुखं नो कदाचित्सुहृद्गर्गितः पेटकं नाशमेति ॥ शिखी
 बंधवर्गं सुखं स्वीध्वं गेहे विरं नो वसेत्स्व गृहेष्वग्रता वेत् ॥ ४॥ यदा पंचमोरा
 ह्युदं प्रयाति तदा सोदरे घातवाता दिक् ॥ स्वदुष्टिं यथा सं
 ततिः स्वल्पपुत्राः सदा सो भवेद्दीर्ययुक्तो तरोऽपि ॥ ५॥ तमः षष्ठ्यं भोगगतेष्व
 भावे भवेत्सा तुला न्मानमं गोरि पुणाम् ॥ विनाशश्चतुष्पत्सुखं तुष्टचित्तं श

म व्या
 शिखी सप्तमं धिनाशः ॥ ६॥ शिखी सप्तमं धिनाशः ॥ ६॥ शिखी सप्तमं धिनाशः ॥ ६॥ शिखी सप्तमं धिनाशः ॥ ६॥
 ॥ भवेत्कीटगः सर्वदलान् कारी कलवादिपीडा व्योमयते ॥ ७॥ गुदं पीडते ॥ श
 दिरो गेवरं संप्रवाहनादेव स्तना विरोधः ॥ भवेद्दृष्टे राहु पुत्रे ॥ धीमान् सदा
 कीटकन्या जगो युग्मगेतु ॥ ८॥ शिखी धर्मभावे यदा लेशनाशः सुतार्थी भवे
 त्स्तेनो भाग्यवृद्धिः ॥ सहोत्थ व्यथां वाहुरो गे विधत्ते तपो दानतो हास्यवृद्धिं
 दानीम् ॥ ९॥ पितुर्न सुखं कर्म गोघ्नस्पकेतु र्यदा दुर्भगं कल्लभा भवति ॥ तदा वा
 बहने पीडितं जानु जन्मवृषा जालिकन्या सुवेचुनाश ॥ १०॥ सुभाग्यः सुवि

१४

सो

द्याधि कोदर्शनियः सुगाक्रसुतेजाः सुवस्त्रो पितस्य ॥ दरेपी द्यते संततिर्दु
 भगा च शिखीला भगः सर्वला भं करोति ॥ ११ ॥ शिखी रिष्क गो वस्तिगु
 द्यिने त्रेरुजा पीडनं मातु ला नैव शर्म ॥ यदारा जतु त्मं नरं स द्ययं
 तडिपूरां विनाशं ररो सौ करोति ॥ १२ ॥ इति केतुभावफलम् ॥ स्वमत्का
 रचिंतामरोगो यत्स्वगानां फलं कीर्ति तं भद्रनारायणो न ॥ पठे द्यो दि जस्त
 स्यराज्ञां सभायां समक्षं प्रवक्तुं न वा न्ये समर्थः ॥ इति श्री भद्रनाराय

श्री भद्रनारायण	3037	
REHA ARGHIES		